Obsah

	OBSAH	5
	PŘEDMLUVA	9
1	ÚVOD	11
2	LÁTKY OBSAŽENÉ V OVOCI	12
2.1	Pektiny	12
2.2	Polyfenoly	21
2.3	Proteiny	25
2.4	Škrob	26
2.5	Enzymy	29
2.6	Kovové ionty	30
2.7	Kaly	32
3	TEORIE ČIŘENÍ A KRÁŠLENÍ	35
4	ČIŘICÍ A STABILIZAČNÍ PROSTŘEDKY	46
4.1	Želatina	46
4.2	Tanin	51
4.3	Kyselina křemičitá	52
4.4	Bentonit	54
4.5	Jiná čiřidla	57
4.5.1	Čiřicí šťávy	57
4.5.2	Hexakyanoželeznatan draselný	58
4.5.3	Aktivní uhlí	59
4.5.4	Vaječný bílek	60
4.5.5	Vyzina	61
4.5.6	Agar	61
4.5.7	Polyvinylpolypyrrolidon a polyamid	62
4.5.7.1	Polyvinylpolypyrrolidon	62
4.5.7.2	Polyamid	64
4.5.8	Jiná čiřidla	65
4.6	Enzymy	66
4.6.1	Pektolytické enzymy	67
4.6.2	Proteolytické enzymy	78
4.6.3	Amylolytické enzymy	78
4.6.4	Celulolytické enzymy	80
4.6.5	Jiné enzymy	81
4.6.6	Imobilizované enzymy	81

5 POKUSNÉ ČIŘENÍ 82
5.1 Laboratorní nářadí 83
5.1.1 Skleněné nářadí a drobnosti 83
5.1.2 Přístroje 83
5.1.3 Čištění skleněného nářadí 84
5.2 Postup a hodnocení pokusného čiření 85
5.2.1 Působení enzymů 85
5.2.2 Čiření enzymy a želatinou 89
5.2.3 Čiření taninem a želatinou 94
5.2.4 Čiření želatinou a kyselinou křemičitou 95
5.2.5 Čiření bentonitem 96
5.2.6 Čiření želatinou a bentonitem 98
5.2.7 Čiření kyselinou křemičitou, želatinou a bentonitem 98
5.2.8 Modré krášlení 99
5.3 Systematický postup zjišťování optimální metody čiření 101

6 ČIŘENÍ 103
6.1 Zařízení a postupy 105
6.1.1 Nádoby a nádrže 106
6.1.2 Míchání 107
6.1.3 Filtrace 109
6.1.4 Ultrafiltrace 125
6.1.5 Odstřeďování 130
6.2 Hlavní čiření 133
6.2.1 Enzymové čiření 133
6.2.2 Čiření enzymy a želatinou 134
6.2.3 Čiření taninem a želatinou 137
6.2.4 Čiření želatinou a kyselinou křemičitou 137
6.2.5 Ošetření bentonitem 137
6.2.6 Čiření želatinou a bentonitem 138
6.2.7 Čiření kyselinou křemičitou, želatinou, bentonitem 138
6.2.8 Modré krášlení 139
6.2.9 Čiření za horka 139
6.3 Termické ošetření 141

7 PŘÍČINY VZNIKU KALOVÝCH LÁTEK A DODATEČNÝCH ZÁKALŮ A JEJICH IDENTIFIKACE 142
7.1 Příčiny vzniku dodatečných zákalů 143
7.1.1 Želatina a jiné bílkoviny 143
7.1.2 Škrob 143
7.1.3 Pektiny 144
7.1.4 Ionty kovů 144
7.1.4.1 Cín 144
7.1.4.2 Železo 144
7.1.4.3 Měď 145

7.1.4.4 Hliník . . . 145
7.1.4.5 Jiné kovy . . . 145
7.1.5 Polyfenoly . . . 145
7.1.6 Jiné látky . . . 146
7.1.6.1 Vinný kámen . . . 146
7.1.6.2 Saponiny . . . 146
7.1.6.3 Oxaláty . . . 147
7.1.6.4 Bentonit . . . 147
7.1.6.5 Arabany . . . 147
7.2 Identifikace zákalů . . . 147
7.2.1 Rozdělení zákalů . . . 147
7.2.2 Stanovení obsahu kalových látek . . . 148
7.2.3 Důkaz a stanovení složek zákalů . . . 148
7.2.3.1 Želatina a jiné proteiny . . . 150
7.2.3.2 Škrob . . . 151
7.2.3.3 Pektiny . . . 153
7.2.3.4 Kationty . . . 155
7.2.3.5 Polyfenoly . . . 157
7.2.3.6 Jiné látky . . . 158
7.3 Opatření proti tvorbě zákalů . . . 162

8 VLIV ČIŘENÍ NA JAKOST ŠŤÁV . . . 166

8.1 Senzorické změny . . . 166
8.2 Změny chemického složení . . . 167

9 ZPRACOVÁNÍ KALŮ . . . 172

10 EKONOMIE ČIŘENÍ . . . 174

11 KONTINUÁLNÍ ČIŘENÍ . . . 176

12 SEZNAM LITERATURY . . . 178

13 REJSTŘÍK . . . 187